

Venstrefløjen, NATO og anti-imperialisme

Charlie Lywood og Lene Junker, medlemmer af Internationale Socialister

Indledning

Vi står ved et afgørende skift i dag. To atombevæbnede magter står overfor hinanden i Europa for første gang siden begyndelsen af den kolde krig. Krigen i Ukraine er ikke en forbigående begivenhed. Den har rødder i en konflikt mellem stormagterne, der rækker langt ud over Ukraine. Den bunder i den globale rivalisering, der begyndte at tage form efter Den Kolde Krig og Sovjetunionens sammenbrud. NATOs ekspansion mod øst udtrykker USAs vilje og styrke til at kontrollere områderne i Østeuropa, som grænser op til Rusland.

Ruslands krig mod Ukraine har skabt betydelig forvirring på venstrefløjen. En meget lille del har det synspunkt, at Rusland blot reagerer på USA og NATOs ekspansion og afholder sig fra kritik. Men flertallet på venstrefløjen har reageret ved helt at afvise NATOs ekspansive rolle og støtte op om, at NATO sender våben til Ukraine og indfører sanktioner, som den eneste måde at forsvare Ukraine på.

Begge de to positioner ender med, hver på deres måde at støtte en af rivalerne i den imperialistiske rivalisering som det mindste onde. Dette minder om Den Kolde Krigs epoke, hvor en stor del af venstrefløjen betragtede det statskapitalistiske USSR som socialistisk. I dag fører denne tilgang til en "fredswashing" af NATO - den vestlige imperialismes vigtigste organ til fremme af sine interesser.

Enhedslisten og SF støtter NATO's optrapning af krigen

Enhedslisten og SF stemte begge for at sende våben til Ukraine. SF deltog også i det nye forsvarsforlig, som i ly af den russiske invasion, postede milliarder i oprustning. Senest har Enhedslisten på sit landsmøde ændret opfattelse af NATO. Enhedslisten mener stadig, at NATO skal nedlægges, men "på sigt". Ledende skikkelser som Pelle Dragsted m.fl. har gjort sig til talsmænd for, at der først skal etableres en ny "global sikkerhedsarkitektur". Alternativt skal man vælge en "reformvej", som skal gøre NATO til en "ren" forsvarsalliance.¹

Sagt med andre ord, så skal venstrefløjen have flertal i Folketinget for at få den danske stat til at gå imod selve grundlaget for NATO - en militæralliance, som blev født i en imperialistisk rivalisering mellem USA og Sovjet med Vesteuropas hjælp. Opgaven vil selv Sisyfos nok mene er håbløs

¹ Pelle Dragsted m.fl. *6 teser om anti-imperialisme efter Putins krig*. <https://solidaritet.dk/6-teser-om-anti-imperialisme-efter-putins-krig/>

Dragsted m.fl. mener, at der skal skabes en freds- og afrustning bevægelse, som på tværs af medlemslandene kan gå imod den voksende militarisme. Denne bevægelse skal arbejde for at reformere NATO. Ja, der er hårdt brug for en ny freds- og antikrigsbevægelse. Internationale Socialister var med til at danne “Fredsiniciativet” i foråret 2022. Det skete på initiativ af medlemmer af Enhedslisten, men desværre ikke af Enhedslisten som parti. Håbet om at reformere NATO er utopi. NATO er den herskende klasses redskab til at forsvare og udvide USA og Vestens verdensorden. En international freds og antikrigsbevægelse må være imod al oprustning. I Danmark, som NATO-medlem, er afstandtagen til NATOs militære oprustning afgørende. Som marxister forstår vi NATO som en del af imperialismens væsen.²

Hvad er imperialismen egentlig?

Vi forstår NATO i konteksten af den imperialistiske rivalisering. Hvis vi ikke forstår den imperialistiske verdensorden og de forskellige magters manøvrering inden for dette system, inklusive Danmark som imperialistisk land, er vi hverken i stand til at forstå eller handle på det.

Imperialismen er et produkt af det kapitalistiske konkurrence system, som er den iboende og dynamiske drivkraft i kapitalismen – vækst og atter vækst eller gå under. Det lille bryggeri i bunden af Valby Bakke bliver til et multinationalt selskab med interesser over hele kloden. Dampskibsselskabet Svendborg udvikler sig til en af verdens største containerrederier med havneterminaler over hele verden og grene til industri og bankvirksomhed i Danmark. Denne udvikling er ikke kun sket i Danmark med Carlsberg og Mærsk, men i alle kapitalistiske lande.

Imperialismen er det system, som fungerer ved at de kapitalistiske stater varetager deres egne kapitalisters økonomiske interesser internationalt. Det sker ofte gennem handelsaftaler og diplomatiske manøvrer og indblanding i andre landes politik. Men når det ikke er nok, bliver militærmagt brugt. Det er imperialismens blodige historie de seneste 150 år. Det er forståelse af imperialismen som en uundgåelig konsekvens af kapitalismens akkumulations tvang, som kan gøre os i stand til at analysere, hvad der er på spil i krigen i Ukraine i dag og samtidig placere NATO som en central del af den ene imperialistiske lejrs strategi.

Imperialismen, NATO og Ukraine-krigen

Ruslands angreb på Ukraine er en imperialistisk krig. USA og NATO-alliancen holder sig ikke tilbage med at eskalere krigen efter nederlagene i Irak og Afghanistan. De hælder massive forsyninger af våben og våbensystemer ind i Ukraine og de østeuropæiske stater, der grænser op til Rusland. NATOs troppe niveauer i Østeuropa er tidoblet; Europas dominerende økonomiske magt, Tyskland, har annonceret en stigning på 100 milliarder euro i sit

² Fredsiniciativet blev dannet i maj måned 2022 som respons til den russiske invasion og NATO's eskalering af krigen:
<https://www.facebook.com/FredsiniciativetDK>

militærbudget. NATO-landene, inklusive Danmark, har øget deres forsvarsbudgetter betragteligt. Europa har oprustet og er blevet yderligere militariseret i ly af den russiske invasion.

Finland og Sverige har tilsluttet sig NATO og dermed fordoblet længden af NATOs grænse til Rusland. Desværre stemte Enhedslisten for Finlands og Sveriges indtræden i NATO. Venstrepartiet i Sverige, Rødt i Norge og Die Linke i Tysklands stemte alle imod.

Den imperialistiske rivalisering når ud over Europa. På "Quad Summit" i maj med Japan, Australien og Indien omtalte Biden krigen i Ukraine som en "mørk time" i magternes fælles historie og afslørede en ny 13-nationers Indo-Pacific Economic Framework, der sigter mod at inddæmme Kina. Ydermere har Biden gentagne gange brudt årtiers "strategisk tvetydighed" om Taiwan og lovet at forsvare øen militært mod Kina.

Historiske træk ved den imperialistiske rivalisering

Konflikten mellem Rusland og Vesten, herunder Ruslands angreb på Ukraine, bærer alle træk ved imperialistisk rivalisering.

For det første er imperialismen et dynamisk system af konkurrence mellem stater, hvis økonomiske, militære og geopolitiske magt vokser og aftager. Konflikter eskaleres ofte, netop når en magtbalance skifter. I de mest ekstreme eksempler bryder dette ud i militær konfrontation. Den russiske dominans har været faldende siden 1989. Angrebet på Ukraine kommer fordi Ruslands stormagtsstatus er presset, da det er ved at tabe Ukraine til EU, USA og NATO.

For det andet står stater ikke over for hinanden som ligeværdige, netop fordi deres økonomiske og militære ressourcer sjældent er symmetriske. En stats evne til at projicere magt er relateret til dens økonomiske styrke, men kan ikke blot reduceres til den.

For det tredje udelukker den overordnede økonomiske eller militære ulempe ved en svagere imperialisme ikke brugen af militær magt mod stærkere rivaler. En mindre betydningsfuld imperialistisk magt kan godt opnå specifikke geopolitiske og militære fordele mod en stærkere imperialistisk magt. Japans overraskelsesangreb på det russiske imperium i den russisk-japanske krig i 1904, som Japan kom ud af som sejrherre, er et eksempel.

For det fjerde involverer krige mellem imperialistiske stater sjældent blot to rivaler. En konflikt i én del af det globale system har konsekvenser for stater andre steder. Alliancer smedes, og hver lejr søger at udnytte spændinger og så splittelse blandt sine konkurrenter. Et godt eksempel her er de skiftende alliancer i Mellemøsten.

Endelig udøver det globale system en tvang på alle stater til konstant at søge fordele, opnå hegemoni og stræbe efter herredømme over deres eget "indflydelsessfære" ved at gribe ind i deres rivalers egen sfære. Denne rivalisering er i sidste ende et "nulsumsspil". I en stræben efter kapitalakkumulation kan ingen del af det globale system efterlades uden for konkurrerende staters sfære. Som den marxistisk økonom, David Harvey, bemærker: "De kan ikke alle lykkes i det lange løb. Enten bukker de svageste under og kommer i krise med lokal devaluering

eller geopolitiske kampe opstår mellem regioner ... med den altid tilstedeværende fare for militære konfrontationer (af den slags, der gav os to verdenskrige mellem kapitalistiske magter i det 20. århundrede) lurende i baggrunden.”³

Illusioner i de internationale organer

Enhedslistens Dragsted m.fl.s vision er ikke et brud med dette imperialistiske og krigeriske system. I stedet peger de på “multilaterale samarbejder som FN og OSCE, der skaber rammerne for en regelbaseret international orden. Hvor ingen lande er tvunget til at søge alliancer med den ene eller anden imperialistiske supermagt for at kunne bevare sin suverænitet.” Det er desværre et fromt håb.⁴

FN er ikke et alternativ til imperialismen. FN er struktureret omkring de imperialistiske magters indbyrdes styrkeforhold, da 2. Verdenskrig sluttede med de fem vindende magter som permanente medlemmer i FN's ledelse, Sikkerhedsrådet, hvor de også har vetoret. Den ret giver de ikke væk, og hvis den blev afskaffet, ville de bare gøre FN overflødig. Og hvis alt andet mislykkedes, vil de bruge NATO eller en til lejligheden opfundet alliance som i Irakkrigen, hvor der var splittelse i NATO.

Deres vision reducerer anti-imperialismen til en verden, hvor kapitalistiske lande kan bevare deres suverænitet ved frit at bestemme over deres eget forsvar. Men den kapitalistiske konkurrences vækstdynamik betyder, at kapitalistiske virksomheder vokser ud over de suveræne landes grænser, kan en verden af ”suveræne” kapitalistiske lande ikke eksistere.

Sådan en verden vil heller ikke være uden imperialistiske magter, da de stater – der udvikler det bedste militær-isenkram – også er dem, som kan erobre og forsvare markeder og ressourcer. Krige stopper først, når kapitalismen som fostrer imperialismen, afskaffes. Desværre tvinger de iboende drivkræfter i kapitalismen en international konkurrence igennem, som igen tvinger stater til at søge den militære alliance, der beskytter kapitalens interesser bedst.

Men helt bortset fra den naivitet, som præger denne vision om en fredelige verden, kan det aldrig være socialisters opgave at finde svar på de forskellige nationers “sikkerhedspolitiske” interesser. Socialister ønsker grænserne ophævet og disse staters nedlæggelse. Danmarks “sikkerhed” er en national, kapitalistisk stats sikkerhed for, at den herskende klasse kan blive ved med at kunne udbytte arbejderklassen. Socialister har en interesse i ophævelsen af nationale stater. Vi er internationalister og vores flag er rødt, ikke rød-hvidt.

NATO er en militær alliance skabt for at sikre USAs hegemoni

³ Harvey, David (2003), *The New Imperialism*. Oxford: University Press, s.123 <https://eatonak.org/IPE501/downloads/files/New%20Imperialism.pdf> (12.06.2022)

⁴ Se Dragsted m.fl. op cit.

Socialister skal først og fremmest kigge mod de folkelige kræfter, som er uafhængige af imperialismen for at stoppe krige og udfordre de forskellige herskende klasser. I den sammenhæng er NATO et meget dårligt valg af partnerskab.

Når et reaktionært, autoritært regime i Rusland invaderer et land, der er venligt over for Vesten, kan det være fristende at forsøge at afgøre, hvad det “mindre onde” er. Den venstreorienterede, britiske forfatter Paul Mason indrammede krigen i Ukraine på denne måde i en artikel i magasinet New Statesman i slutningen af februar 2022. Her argumenterede han for støtte til NATO: ”Vi er i en global konflikt mellem systemer - demokrati, videnskab og retsstatsprincippet versus diktatur, misinformation og væbnet anarki.”⁵

Men NATOs historie helt frem til i dag fortæller en anden historie. Faktisk opstod den version af kapitalismen, som Mason beskriver, ikke af en særlig oplyst videnskab. I stedet havde den at gøre med ren og skær økonomisk interesse og profit for amerikansk industri og USAs interesser. NATOs opgave i alt dette var ikke at forsvare demokratiet. Det var at tvinge resten af verden til at underlægge sig USAs vilje efter Anden Verdenskrig – uanset om verden kunne lide det eller ej.

Derfor rammer forfatteren, Slavoj Žižek, hovedet på sømmet i et længere debatindlæg i Information den 19.9.22. Han skriver bl.a.: “Ukraine kæmper mod to koloniseringer: Både Rusland og neoliberalismen vil overtage deres jord. Krigen i Ukraine handler ikke kun om ukrainernes nationale selvbestemmelse, men også om, hvem der i sidste ende får kontrol over dets frugtbare landbrugsjord, som Vestens agroindustrielle storkoncerner længe har ønsket at sætte sig på.”⁶

Efter krigen fremstod USA som den største globale militære, økonomiske og politiske magt. USA ønskede, at markederne skulle domineres af amerikanske multinationale selskaber og skabe nye “frie markeder”, der var bygget op omkring deres handel og industri. Det gjorde de gennem lån og støtte til europæiske lande bl.a. via Marshall-hjælpen.

Men USA stod overfor en udfordring fra den statskapitalistiske Sovjetunion, som så sin egen industri bedst tjent med kontrol af landene i Østeuropa og Asien. Så det ideologiske sammenstød mellem USA og USSR handlede ikke om progressivt demokrati mod et reaktionært, autoritært system. Sammenstødet repræsenterede to

⁵ Paul Mason, The left must stand with Ukraine against Putin’s aggression (New Statesman, 22.02.2022).
<https://www.newstatesman.com/comment/2022/02/the-left-must-stand-with-ukraine-against-putins-aggression>

⁶ Slavoj Zizek Ukraine kæmper mod to koloniseringer: Både Rusland og neoliberalismen vil overtage deres jord (Information d. 17.09.2022).
https://www.information.dk/debat/2022/09/ukraine-kaemper-to-koloniseringer-baade-rusland-neoliberalismen-overtage-jord?lst_cntrb

konkurrerende opfattelser af, hvordan kapitalismen skulle fungere. Derfor blev de to supermagter rivaler i perioden 1945-91 under det, der kaldes “Den kolde Krig”.

NATO er USAs strategiske alliance

USA støttede sine interesser ved at fremme sin militære magt i hele Europa – og oprettelsen af NATO var en afgørende del af dette. Tanken var, at dette ikke kun ville stoppe USSR, men også forhindre Tyskland i at genopstå som en magt i Europa, der kunne udfordre USA. Som NATOs første generalsekretær udtrykte det, var pointen “at holde russerne ude, amerikanerne inde og tyskerne nede.”

Den tilsyneladende fred eller terrorbalance, som NATOs tilhængere hævder, at dette medførte, var faktisk en omfattende militarisering af Europa. Amerikansk militær magt betød, at man opbyggede et omfattende netværk af baser på tværs af kontinentet – herunder én for atombombefly i Grønland.

På det tidspunkt tillod regeringer overalt i Europa uden at have nogen aftale om, hvordan eller hvornår de ville blive brugt. Det betød heller ikke demokrati eller frihed. For Storbritannien og Frankrig var det at blive medlem af NATO og støtte USA en måde at holde fast i deres kolonier på. Ikke så snart var Anden Verdenskrig afsluttet, så begyndte Frankrig en blodig kampagne for at generobre kontrollen over Indokina – det nuværende Vietnam, Cambodja og Laos.

I praksis betød det takket være NATO, at USA praktisk talt finansierede hele kolonikrigen. Da Frankrig stod over for et nederlag, gjorde USA sig klar til at gribe ind og Vietnamkrigen startede. For Storbritannien handlede NATO-medlemskabet i første omgang om et desperat at forsøge at opretholde Storbritannien som en magt på niveau med USA.

NATO-medlemmerne er også nødt til at give efter for USA's vilje. Da Storbritannien og Frankrig invaderede Egypten i 1956 som et modtræk imod, at landets antikolonialistiske regering havde nationaliseret Suez-kanalen, var USA oprørt over, at de handlede uden dets tilladelse. USA ønskede, at Frankrig og Storbritannien forstod deres underordnede rolle – og krævede, at de trak sig tilbage. Derefter accepterede Storbritannien sin rolle som USAs juniorpartner i NATO.

Alle NATO-medlemmer skal underkaste sig USA's dominans projekt. Det er ikke demokrati, som er kriterie for medlemskab. NATO beviste dette fra starten, da det bød Portugals fascistiske diktatur velkommen i sin fold i 1949. Og NATO havde ingen betænkeligheder ved på en beskidt og voldelig måde at blande sig i sine medlemslande anliggender, for at sørge for at dette forblev sådan. Gang på gang har Danmarks skiftende regeringer

vist, at de underkaster sig USA. Fra løgn om atomvåben på Grønland til regeringens jagt på FET's tidligere chef for at have "afsløret" kabel samarbejdet med USA.

NATO opløses ikke efter Sovjets kollaps

NATOs oprindelige formål at være "beskyttelse" mod USSR forsvandt med Sovjetunionens sammenbrud. I stedet genopfandt NATO sig selv. Ikke længere handlede det blot om at forsvare den amerikanske magt, men at eksportere den yderligere. "Out of area operations" blev det nye strategiske koncept i 1990erne.

For første gang var NATO-styrker aktivt involveret i bombning og invasion af andre lande og begyndte næsten øjeblikkeligt på Balkan. NATO sagde, at dets række af bombeangreb og "flyveforbudszoner" mod krigsførende Balkanlande op gennem 1990erne handlede om at stoppe etnisk udrensning. I virkeligheden var de fleste af disse rettet mod serbiske styrker. De serbiske regeringer var ikke alene om at udøve etniske udrensninger. USA støttede serbernes modstandere, fordi det var den bedste måde at udvide sin indflydelse til den del af verden, der nu var åben på grund af Sovjets sammenbrud.

Den aftale, som USA foreslog serberne i 1999, krævede, at NATO-styrkerne fik lov til frit at gå ind i Serbien og udnytte dette lands ressourcer. NATOs 11 uger lange bombekampagne - herunder bombning med klyngebomber, der spredtes over store områder - dræbte mange hundrede civile.

NATOs interventioner på Balkan var første skridt i retning af ekspansionen til Østeuropa. Ligesom det var tilfældet, da NATO blev grundlagt, er dets sammenstød med Rusland en afspejling af to imperialistiske magters konkurrence om markeder og politisk kontrol i Østeuropa.

NATO og udvidelse mod øst efter 1990

Da den tyske genforening i 1990, nærmede sig, fandt der intense forhandlinger sted om tilbagetrækning af de russiske tropper, der var stationeret i Østtyskland som en del af de allieredes aftaler ved slutningen af Anden Verdenskrig. USAs udenrigsminister James Baker gav den sovjetiske leder Mikhail Gorbatsjov et mundtligt løfte, som den russiske ledelse lige siden har påberåbt sig, om at NATO ikke ville rykke "en tomme" mod øst.

Bakers løfte blev aldrig skrevet ned. Løftet var fremsat taktisk for at sikre tysk genforening og tilbagetrækning af russiske tropper fra Østeuropa.

Rusland havde længe insisteret på betydningen af en "multipolær verden". Bag denne terminologi lå en strategisk tilgang for at sikre den russiske imperialismes interesser sammen med, at de store imperialistiske magter indgik en

gensidig anerkendelse af hinandens regionale hegemonier og globale interesser, som de kom til udtryk gennem "sikkerheds partnerskaber" og militært samarbejde.

I 2009 grundlagde Den Europæiske Union det østlige partnerskab (EaP), der omfattede seks tidligere sovjetrepublikker: Armenien, Aserbajdsjan, Hviderusland, Georgien, Moldova og Ukraine. Et lækket telegram afslørede, at det østlige partnerskab havde til formål at "modvirke Ruslands indflydelse i Østeuropa" og "søge efter måder at øge den vestlige indflydelse ud over NATOs østlige grænser". Det østlige partnerskab blev forstærket af bilaterale forbindelser, associeringsaftaler med individuelle lande og etableringen af et "omfattende frihandelsområde".

I 2020 havde 14 nye lande, der lå tæt op af Ruslands tidligere sovjetiske grænse, sluttet sig til NATO. Denne udvidelse af NATO viste russerne, at USA's strategi, der gik ud på "inddæmning gennem udvidelse", nu var uigenkaldelig.

Udvidelsen af NATO udgjorde både en konstant trussel mod Ruslands grænser og dets regionale hegemoni, forhindrede et økonomisk formaliseret partnerskab med Europa og lod Ruslands forblive i rollen som råvareleverandør. Rusland var således truet både geopolitisk og økonomisk.

Ruslands modsvar

Putin så skriften på væggen. Hvis ikke Rusland blev moderniseret og forstærkede sin militær kapacitet, var dets rolle som stormagt slut. Derfor satte han et massivt program i gang for opbygningen af militæret.

Efter 2000 voksede Ruslands militærbudget med 20 procent over 9 år. Rusland påbegyndte et yderligere program for øgede militærudgifter, reformer og modernisering, der accelererede efter krigen i Georgien i 2008. Militærudgifterne nåede op på rekordhøje 5,4 procent af BNP i 2015 og steg fra 29 milliarder USD i 2010 til 91 milliarder USD, selvom de derefter faldt med 30 procent under påvirkning af sanktionerne efter 2014.

Ligesom Sovjetunionen aldrig kom på omgangshøjde med vesten, er det også umuligt for Rusland. Det amerikanske forsvarsbudget i 2016 var 573 milliarder dollars, og Kinas var 135 milliarder dollars. I dag er NATOs medlemmer ansvarlige for omkring 70 procent af verdens årlige militærudgifter på 1,7 billioner dollars.

Ukraine blev alligevel det sted, hvor Putin satsede på at standse det, som den russiske herskende klasse opfattede som en truende udvikling henimod undergangen. USA og NATO benyttede derefter Ruslands invasion til

yderligere at øge deres regionale og globale dominans. Den ukrainske modstand er derfor blevet underlagt en krig mellem imperialistiske magter. En stedfortræderkrig.

Hvis Rusland skulle blive besejret ved hjælp af massiv økonomisk og militær hjælp fra vesten, ville USA og dets allierede så reagere ved at nedruste og opløse NATO? Nej, de ville fejre deres sejr og booste NATO yderligere. USA ville føle sig styrket i den globale konkurrence med Kina, den egentlige udfordrer af USAs herredømme.

Krig, modstand og internationalisme?

Krig presser alle aktører. Ikke mindst venstrefløjen. På samme måde som det nationale ståsted førte til socialisters opbakning bag egne herskende klasser under Første Verdenskrig, kan man ane de samme toner på NATO-landenes venstrefløj i dag. Men der er revolutionære svar til krige, som ikke ender i knæfald for egne magthavere.

Lige nu er den russiske antikrigsbevægelse helt central for at stoppe Ruslands angreb på Ukraine. Først og fremmest almindelige arbejders modstand mod krigen. På trods af intens undertrykkelse er titusindvis af russere gået på gaden for at fordømme Putins krig. Jo længere krigen trækker ud, jo mere socialt oprør vil der komme. Specielt nu, hvor russiske soldater i tusindvis vender hjem i "bodybags". Værnepligtige russiske mænd flygter for at undgå krigen, efter at Putin vil mobilisere 300.000 nye soldater til krigen i Ukraine. Der vil kunne opstå en situation, hvor frygten skifter side.

En anden faktor af betydning er utilfredshed og mytteri i de væbnede styrker. De gentagne beretninger om russiske soldater, som nægter at deltage i krigen i Ukraine, og som saboterer deres egne køretøjer, minder om den måde, amerikanske soldater under Vietnam-krigen gjorde oprør. Utilfredshed blandt de russiske soldater kan underminere invasionen af Ukraine. Og hvis Putin gør alvor af at mobilisere ukrainerne i de besatte områder under dække af, at de nu er "russere", kan der opstå en masse modstand og omfattende mytteri. Vi skal tage mod russiske desertører og andre, som flygter fra krigen, ligesom vi har taget imod krigsflygtninge fra Ukraine.

Vi støtter ubetinget ukrainernes ret til national selvstændighed, men ikke ukritisk. Opbygningen af oppositionelle kræfter og modstand i Ukraine, som er uafhængige af NATOs våben og kontrol og USA's økonomiske interesser, vil være afgørende, uanset hvilke imperialistiske magter, som vil få kontrol med Ukraine. USA og vesten tabte i Irak og Afghanistan. Hele vejen igennem har freds- og antikrigsbevægelsen støttet den civile krigsmodstand i form af faglige organiseringer og kvindegrupper mv. Vi har kæmpet for at modtage flygtninge og yde humanitær hjælp.

Endelig er der antikrigsbevægelsen i NATO-landene. Hver eneste protestmarch, hver eneste forbindelse til den bredere klassekamp, kamp mod dyrtid og for velfærd, er vigtig. Her skal vi udfordre oprustningen og dermed gøre det sværere for USA og vesten at gøre Ukraine til en vasalstat. Det giver os et ansvar for at agitere for og

organisere en kamp, som kan føre til protester og oprør herhjemme. Hvis venstrefløjen opgiver modstanden mod NATO i medlemslandene, styrker vi blot NATOs kamp for overherredømme i kampen mellem de imperialistiske magter.

Alle fire beskrevne forhold kan gøre krigen i Ukraine til en forløber for et oprør imod alle landes herskende klasser, som lige nu intensiverer deres forsøg på at optrappe krigen. Specielt når de lugter blod ved Ruslands militære tilbagetog. Krige er forfærdelige, men de skaber store brudflader i de kæmpende parters samfund og dermed baggrund for oprør og revolutioner.

Marxisten C.L.R. James fra Trinidad (forfatteren til "Black Jacobins") var en beslutsom anti-imperialist, som var modstander af Italiens invasion af Etiopien i 1935. I den forbindelse gjorde han det klart, at det ikke måtte betyde, at han ville bakke op om de andre imperialistiske magters forsøg på at fordrive italienerne.

James skrev dengang: *"Lad os ikke blot bekæmpe den italienske imperialism, men også de andre røvere og undertrykkere, den franske og den britiske imperialism. Tillad dem ikke at spænde dig for deres vogn. For kommer man først inden for den imperialistiske politiske indflydelse, så vil man blive svækket af stanken, og herefter vil man drukne i sumpen af løgne og hykleri. Undgå at være fluen, som flyver ind i deres edderkoppespind."*⁷

Den holdning burde inspirere os i dag. At bøje sig for imperialismen, som NATO er en central og afgørende del af, skaber ikke fred, men lammer os i forhold til at bekæmpe en krigerisk verdensstruktur. Vi modsætter os alle imperialistiske krige og deres aktører, herunder Ruslands brutale invasion i Ukraine, men vores hovedfjende er vores egen stat, Danmark, som deltager aktivt. Fjenden er herhjemme. Derfor bør socialister fortsat arbejde for afskaffelsen og svækkelsen af NATO, herunder Danmarks udtræden.

⁷ C.L.R. James, Is this worth the war? The Leagues scheme to rob Abyssinia of its independence (The New Leader, 05.05.1935). <https://www.marxists.org/archive/james-clr/works/1935/new-leader.htm>